SeAMKin strategiaa käytännössä: kansainvälisyyttä ruohonjuuritasolla

21.12.2017

Kaikille opiskelijoille mahdollistetaan SeAMKin strategian (2015–2020) mukaan valmiudet globaalissa ympäristössä työskentelyyn. Tämä edellyttää kansainvälisyyden systemaattista kehittämistä kaiken SeAMKissa tarjottavan koulutuksen lävistävänä tekijänä.

Vuonna 2017 Seinäjoen ammattikorkeakouluun saapui vierailevia opettajia ja muita henkilökunnan jäseniä yhteensä lähes 170 (Arola 2017). Tähän lukuun sisältyvät sekä Erasmus+ -vaihto-ohjelmassa että muiden kansainvälisten liikkuvuuksien kautta saapuneet. Vastaavasti lyhyeen, alle kolmen kuukauden mittaiseen, vaihtoon vuoden 2017 aikana saapui hieman alle 100 opiskelijaa, ja yli kolmen kuukauden mittaiseen vaihtoon reilut 240 opiskelijaa.

Kotikansainvälisyydellä suuri merkitys

Vaikka opiskelijoita tuetaan vaihtoon lähdössä eri tavoin, kaikki opiskelijat eivät kuitenkaan lähde ulkomaan vaihtojaksolle. Tällöin muilla kansainvälistymisen menetelmillä, etenkin kotikansainvälisyydellä, on tärkeä merkitys opiskelijoiden kansainvälisyystaitojen sekä tulevaisuuden työelämätaitojen kehittymisen kannalta. Kotikansainvälisyyttä voidaan toteuttaa korkeakouluissa lukuisin eri tavoin. Hyvä esimerkki kotikansainvälisyyttä lisäävästä toimenpiteestä on ulkomaisen luennoitsijan vierailu. Vierailijaluennoitsijan opetus voidaan järjestää siten, että hän vastaa opintojakson tietystä osasta, tai mahdollisuuksien mukaan koko opintojakson opetuksesta.
SeAMKin 25. juhlavuoden kunniaksi helmikuussa 2017 järjestetty kansainvälinen viikko tarjosi erinomaisen mahdollisuuden toteuttaa kotikansainvälisyyttä. Kansainväliselle viikolle osallistui yhteensä 80 vierasta 19 eri maasta siten, että esimerkiksi Liiketoiminta ja kulttuuri -yksikössä vieraili 20 opettajaa edustaen yhdeksää maata ja 13 eri korkeakoulua (Välimäki 2017).

Kieli- ja vuorovaikutustaidot keskiössä

Opiskelijoilta, jotka osallistuivat vierailijaluennoitsijoiden opetukseen, kerättiin kansainvälisen viikon aikana kommentteja kotikansainvälistymiseen liittyen. Opiskelijoiden kommenttien mukaan vierailijaluennoitsijoiden luennot tarjoavat mukavaa vaihtelua ja antavat hyviä valmiuksia juurikin kansainvälisyystaitojen sekä laajemminkin työelämätaitojen kehittämiseen.

Opiskelijat kokivat luennot erityisen kehittäviksi muun muassa kieli- ja vuorovaikutustaitojen näkökulmasta. Heidän mukaansa vaihtelun lisäksi vierailijaluennoitsijoiden hyödyntäminen opetuksessa lisää myös kulttuurienvälisen viestinnän näkökulmaa sekä ymmärrystä, ja antaa ylipäätään laajemman perspektiivin edellä mainittuihin asioihin. Kansainvälisyystaitojen kehittyminen nähtiin aikaa vievänä prosessina ja

kotikansainvälisyyttä pidettiin tärkeänä osana tätä.

Kuten opiskelijoiden kommenteista kävi ilmi, kotikansainvälisyystaidoissa korostuvat niin sanotut pehmeät taidot (soft skills) eli vuorovaikutus- ja viestintätaidot sekä englannin kielen merkitys kansainvälisen kommunikaation välikielenä (niin sanottu lingua franca). Lisäksi kulttuurienvälisen viestinnän osaamisen merkitys nousi myös esiin enemmistön kommenteissa.

Kotikansainvälisyys tulee huomioda ruohonjuuritasolla

Kotikansainvälisyys on edullinen ja kaikkien saatavilla oleva kansainvälisyyden muoto. Jatkossa kotikansainvälisyyden kehittäminen SeAMKissa laaditun strategian mukaisesti tuleekin ottaa huomioon kaikessa opetuksessa, mikä edellyttää kotikansainvälisyyden toteuttamista yhä laaja-alaisemmin ja kaikilla tasoilla. Kotikansainvälisyys tuleekin huomioida ruohonjuuritasolla, yksittäisistä vierailijaluennoista monipuoliseen opetussuunnitelmatyöhön.

Kotikansainvälisyyden esiin nostaminen hyödyttää niin opettajia kuin opiskelijoita myös tämän hetken ja tulevaisuuden työelämätaitojen näkökulmasta. Niihin luetaan kuuluvaksi erityisesti esiintymis- ja neuvottelutaidot, hyvät kirjoitus- ja puhetaidot sekä monikulttuurisissa ympäristöissä toimiminen.

Opiskelijoiden vastausten mukaan kulttuurienvälisen viestinnän ja kulttuurienvälisen osaamisen merkitys nähdään tärkeänä, kuten myös itseluottamus, empatia, sosiaaliset taidot, päätöksentekokyky sekä aloitekyky. Edellä mainittuja voidaankin kehittää muun muassa systemaattisten, pitkäjänteisten sekä laaja-alaisten kotikansainvälisyyteen kytkeytyvien toimenpiteiden avulla.

Toteuttamisen mahdollistaminen

SeAMKin strategiassa (2015 – 2020) mainitut valmiudet työskennellä globaalissa ympäristössä edellyttävät kansainvälistä osaamista, jota kotikansainvälistyminen tukee. Strategian toteuttaminen (kotikansainvälisyyden osalta mahdollistuu esimerkiksi integroimalla ulkomaisten tutkinto- ja vaihto-opiskelijoiden ja suomalaisten tutkinto-opiskelijoiden opetusta.
Kotikansainvälisyyden lisääminen ei vaadikaan isoja muutoksia, vaan pieniä mutta systemaattisia toimenpiteitä ruohonjuuritasolla. Kehysten, kuten esimerkiksi lukujärjestyksen sekä opetussuunnitelman, tulee osaltaan mahdollistaa kotikansainvälistyminen mahdollisimman laajasti, jotta opetuksesta saadaan aidosti kansainvälistä ja kotikansainvälistyminen mahdollistuu monipuolisesti.

Teksti:

Kivimäki, Kaija-Liisa
lehtori, SeAMK Liiketoiminta ja kulttuuri

Råtts, Saija

lehtori, SeAMK Liiketoiminta ja kulttuuri

Lähteet:

Strategia 2015-2020. Kansainvälinen yrittäjähenkinen SEAMK paras korkeakoulu opiskelijalle. Seinäjoki: Seinäjoen ammattikorkeakoulu. [Pdf-tiedosto]. [Viitattu 29.11.2017]. Saatavana: http://app-staging.seamk.hion.dev/loader.aspx?id=17a26ed2-4063-419c-aa80-51fa6f0ccbde
Arola, M. 14.12.2017. Tilastoja. [Henkilökohtainen sähköpostiviesti]. Vastaanottaja: Kaija-Liisa Kivimäki. [Viitattu 14.12.2017].
Välimäki, T. 28.3.2017. Tilastoja. [Henkilökohtainen sähköpostiviesti]. Vastaanottaja: Kaija-Liisa Kivimäki. [Viitattu 28.3.2017].